

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina zunanja:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četiri leta in na mesec razmierno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasti

se računajo po vrstah v petito. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zavave, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravnništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.
(Novejše vesti.)

Gradec 2. Poslanec prelat Karlon je vsled sklepa vodstva konservativne stranke odložil deželnozborski mandat. Tudi Kaltenegger odloži svoj mandat.

Dunaj 2. »Neues Wiener Tagblatt« piše o današnjem zborovanju izvrševalnega odbora ustavovernih veleposestnikov, da je isto važno zaradi tega, ker se ga je udeležil tudi baron Chlumetzky.

Praga 2. Namestnik grof Coudenhove se je vrnil iz Zakupov.

Haag 2. Tukajšnjemu transvaalskemu poslaniku Leydsu je došlo pismo predsednika južnoafriške republike, Krügerja, v katerem izjavlja isti, da je vojna z Anglijo neizogibna. Angleži ne sprejmejo nobenega predloga, ker hočejo vojno po vsaki ceni. Mnogo holandskih dobrovoljcev se je oglasilo pri transvaalskem poslanstvu ter se mu ponudilo v službo.

Petrograd 2. Nemški kancelar knez Hohenlohe je včeraj prišel v Vorki.

London 2. Vlada južnoafriške republike hoče glasom brzjavke od dne 21. m. m. nasproti Angliji popustiti le s pogojem, da se Angleži v bodoče ne vtičajo več v transvaalske stvari in da ne zahtevajo suverenitete. Na to je odgovoril Chamberlain z brzjavko od dne 28. m. m., da se angleška vlada ne more odpovedati praviceam, ki ji tičejo iz prejšnjih pogodb ter da je Angležka kakor vsaka druga civilizirana država obvezana, da brani svoje podanike v inozemstvu proti vsaki krivici.

Rennes 2. (Pravda Dreyfus.) Major Hartmann govori obširno o »borderô-ju« ter prihaja do zaključka, da je pisec istega bil nevednež na polju strelstva. Člen inštituta »de France«, Havelu, izjavlja, da je »borderô« pisal Esterhazy.

Tajnik čita dopise med Picquartom in generalom Gonsem o Esterhazyju. Picquart pravi, da

so se odpirala vsa pisma, ki so bila njemu namenjena; Gonse priznava to le glede enega pisma. General Roget pravi, da je Zurlinden zaukazal proti Picquartu preiskavo zaradi nameravanega ponarejanja listin. Topničarski častnik Lefruds-Lamothe, bivši drug Dreyfusov v glavnem štabu, je prepričan, da »borderô-ja« ni pisal Dreyfus, ker ni mogel pravočasno imeti pri roki navodila o strelstvu. Dreyfus izjavlja, da se ni nikdar potegaval za to, da bi se udeležil velikih vaj. Prih. ponedeljek zaslišijo majorja Hartmanna v tajni seji.

V Gorico.

Naprošeni smo, da po »Učit. Tovarišu« ponatisnemo nastopni članek:

Dne 10. in 11. kimoveca t. l. bo »Zaveza slovenskih učiteljskih društev« zborovala v Gorici. Enajsta skupščina bo to, odkar so »Zavezo« priklicali v življenje zavedni in požrtvovalni naši tovariši. V tej sicer kratki dobi svojega obstanka je storila »Zaveza« neizmerno veliko za napredek in blaginjo slovenskega učiteljstva, ki je pred enajstim leti brikejše, nego danes okušalo izjemno pravilo, da sodi vsakemu delu svoje plačilo. Plačilo je bežalo mimo nas, in oni, ki je dele, so s skopo roko metali nekaj suhih drobtin med vrste slovenskega učiteljstva, ki je kakor žejen jelen v suhem gozdu hrepeneče stegalo roke po krepčilni, poživiljajoči kaplji blagodejnega studenca.

Danes sicer še ni tako, kakor bi moralo biti, a danes je vendar že drugače, nego je bilo. Da pa se je izboljšalo naše gmotno stanje, ni najmanjša zasluga dične naše »Zveze«, ki je malone na vsaki skupščini z živo in prepričevalno besedo poudarjala zasluge svojih členov in je z raznimi predlogi, resolucijami in peticijami posredovala na pristojnih mestih, da imamo danes to, kar imamo. Zato dolgujemo »Zavezi« slovenski učitelji toplo in iskreno

drugem oknu pa stojé ure budilnice. Včasih se zaplete kak ovratnik med nje, včasih celó kak hlačni gumb išče prebivališča pod njimi; in celó pajek je tu razprel svoje mreže, da bi zasačil kako muho. Na steni visi par podob, pri vratih puška, suknja, klobuk in palica; pri postelji stoje škornji, zraven skrinjica, kjer spravlja naš prijatelj svoje zaklade. Dobra duša je ta Majer. Oženjen ni; saj ženske so tako sama pokora na svetu, pravi on. Čisto sam je. K večjemu da mu včasih kak pes dela tovaršijo. Tičem pa ni poseben prijatelj. Ne godi se mu slabo. Popravlja ure in kak šivalni stroj in s tem ne izhaja slabo. Na pošto hodi vsak dan, oglašja se na Kaplji, kjer spiše svoj vrček piva in odhaja še na Hrib malo pogledat. Če je kje kako društvo, pomaga tudi on, da se ne dolgočasijo. Ako je kak tujec prišel v naš kraj, Majer mu kaj rad pove in pomaga, kako in kaj. Tarokira jako rad. Vedno si popravlja naočnike, da bolje vidi, kaj je njegov nasprotnik »kupil«; no, in če je dobil, puha dim svoje pipe tako samosvestno, kakor da bi bil turški paša.

Že dolgo let živi tako, gospod Majer. Prej, v mladih dneh, je bil mnogo po svetu — kakor pripoveduje, zdaj pa je zvest Loškemu potoku. No, Bog daj, da bi še mnogo let popravljaj kolesca, potrta uram!

zahvalo. S tem pa, da jo zahvaljamo, jo obenem prosimo, da bi še nadalje hodila po poti, ki ga je nastopila in po katerem hodi odločno in neustrašno, da dospemo slovenski učitelji konečno do onega plačila, ki nam gre po zakonu človekoljubja in pravičnosti in po zakonu, ki ga je podpisal presvetli cesar sam.

Čudovito je to, kako je moglo vztrajati slovensko učiteljstvo toliko časa ob beraških svojih plačih, čudovito je to, da more vztrajati še danes, ko vendar živi v isti državi kakor državni uradniki, v istih razmerah — ki so v premnogih slučajih še košljivejše — kakor državni uradniki, ki občuti takisto rastočo draginjo živil, obleke in stanovanj, a njega denarnih prejemkov ne moremo niti izdaleka ednačiti onim, ki jih plačuje država po novi regulaciji svojim uslužbenecem.

Zdi se nam, kakor da se je jarem bednega životarenja sprijel z našimi ramami, kakor se sprijemlje srajca z ranjenim mestom na človeškem telesu. Napenjali smo že vse sile, uporabljali skrajna sredstva, da bi se otrsli te more, a sami — uči nas izkušnja — ne moremo zatreti tega zajednika, ki nam ovira rast krepkega, svobodnega razvitka. —

Zato nam bodi skrb, da si pridobimo prijateljev, ki imajo moč in sredstva, da nam pomorejo. Ne iščimo prijateljev, ki so nam prijazni le takrat, kadar nas rabijo, ki so nam prijazni tudi takrat samo z besedo in s sladkimi obljubami, ampak iščimo prijateljev, ki so nam v resnici in iz prepričanja naklonjeni, ki nam izkazujejo svoje prijateljstvo v dejanju. Iščimo in pridobivajmo najsplošnejšo naklonjenost naših deželnih in državnih poslancev, ki imajo usodo našega ljudskega šolstva in torej tudi učiteljstva v rokah.

A za to prijateljstvo nam ni treba moledovati in prosjačiti kakor beračem. Slab in zaničevanja vreden je oni rodoljub, oni zastopnik ljudstva v deželnih in državnih zborih, ki ne uvideva plodonosnega delovanja slovenskega učiteljstva, ki torej ni naš prijatelj iz lastnega nagiba, iz svojega prepričanja, izvirajočega iz rodoljubnega srea.

Pisali smo že lansko leto o priliki zborovanja »Zaveze« v Ljubljani, da ni pravi rodoljub, kdor ni prijatelj slovenskega učiteljstva. Te besede ponavljamo tudi danes brez vsakega drugega dodatka!

Danes — hvala Bogu — ko se pripravljamo na pot na XI. skupščino »Zaveze« v Gorico, rečemo lahko s ponosom, da je vrsta šolskih in učiteljskih prijateljev mogočno narasla, da so v tej vrsti naši najboljši in najvplivnejši možje, ki imajo za slovenstvo sploh neizmernih zaslug. Vsaki izmed nas ve, koga mislimo. A še z večim ponosom smemo reči, da nam je priborilo te prijatelje naše delo, naše neutrudno delo, ki nam izžema najboljše moči, katere se iztekajo v žile, ki nosijo hrano in življenje bodočnosti slovenskega naroda po onih krovinah avstrijskih, koder žive Slovenci.

Zatorej je pa sveta dolžnost hvalečnosti in priznanja, da se z vsako žilo oklepamo le teh, ki so nam prijazni in naklonjeni. Suženski uklanjati vrat navidezno sladkim obrazom ter se plaziti pred njimi in za sklado leče prodajati to trohico svobode, ki jo imamo, bi značilo toliko, kakor da spet hrepeneče čakamo onih časov, ko je bilo učiteljstvo kakor Prometej na skalo prikovano na odvisnost, milost in nemilost mogočnih gospodov!

P O D L I S T E K.

Majer.

Poluks.

Menda vsakdo, ki je bil enkrat v Loškem potoku, pozna Majerja, urarja Majerja. Mlad ni, posebno lep tudi ne. Tako kakih 50 let, ali pa še kaj več ima; saj se sam rad hvali, da je videl Abrahama. Tam pri sv. Joštu v tisti svoji sobici pod streho kraljuje naš Majer. Seveda mehkih divanov in vabljenih naslonjačev ni v njegovi sobi. Čemu? Človek postaja le mehkužen in v Loškem potoku nismo razvajeni. Postelja, dva stola, vzdana omara — to je vsa oprava. No, tam pod oknom stoji mizica, ozka pa dolga, polna klješč in klješče, svedrov in svedrečev, kladev, kladvic, krtač, kolescev, kazal in vse take robe. Tam je delavnica Majerjeva. Tam sedi in vrta, čisti, popravlja, da je kar veselje. Na zidu pri oknu vise ure, velike in majhne, stare in nove, srebrne in niklaste, par pretrganih verižic, včasih kaki uhani ali kaka druga stvar, ki je odmenjena Majerju v popravilo, je tudi vmes. Zraven na polici pri enem oknu si delajo družčino: svetilka, sveča, žveplenke, majhen lonček, samovar, žlica, nož, kaka žemlja, včasih tudi malo sira ali kak košček — klobase! Pri

Kdor hoče tako, ta ne sodi v naše vrste, in boljše bi bilo, da ga ni med nami. Po širokem svetu veje duh napredka, in kakor pomlad nad poljano hodi z brzimi koraki svoboda nad stanovi. V svobodi vse raste, vse napreduje, vse cvete, vse hiti dalje in dalje, visoko k luči, k zvezdam, k solne! Boj se teme, a ljubi luč! Tema znači smrt, luč je življenje! (Zvršetak pride.)

Politični pregled.

TRST 4. septembra 1899.

Kdo vlada Primorsko? S tem interesantnim vprašanjem se je bavil te dni »Slovenski Narod«. Uvodoma je menil ljubljanski list:

»O tem ni nobenih dvomov več, da ima politika grofa Goëssa na Primorskem popolnoma tiste smotre in namene, kakor za nepozabnega časa sedanjega barona Rinaldinija. Razložek je samo v načinu izvrševanja te politike. Rinaldini je bil pristen Lah in je v politiki delal z lokavostjo in zvijačo. Aqua tofana in stilet sta bila — če smemo rabiti drastično primero — tudi njegovo orožje, v tem, ko je grof Goëss po rodu in mišljenju Nemeec, in dela tako rekoč z ognjem in mečem, v kolikor je to mogoče dandanes. V političnem življenju postopa z neko odkrito brezobzirnostjo, ki spominja opazovalca na stare Germane in njih vojskovanje proti Poljakom.

Vspreh te politike je, da so nasprotja na Primorskem postala uprav neznosna, da so se razmere poostrele do skrajnosti, in da so se sicer tako krotki in ponižni tržaški Slovenci začeli odtegovati celo patrijotičnim manifestacijam, kakor se je na prav jasen način pokazalo tekom meseca.

Potem se člankar bavi z vprašanjem, koliko je na tem kriva osrednja vlada, koliko grof Goëss in koliko — svetovalec tega poslednjega?! Gledé tega zadnjega dela tega trojnega vprašanja meni člankar:

»Ves Trst ve, da sta Schwarz in Jettmar prava gospodarja v namestniški palači, da imata tam prvo in zadnjo besedo, in da jima namestnik slepo zapu. Ker grof Goëss sam ne pozna razmer in potreb prebivalstva, je odvisen od teh svojih svetovalecev, in ne more storiti brez njih nobenega koraka. Schwarz in Jettmar pa nista bila nikdar prijatelja slovenskega ali hrvatskega naroda, bila sta mu vedno nasprotna in sta to tudi z dejanji pokazala, kadar in koder sta mogla. Njima se je največ zahvaliti tudi za postopanje grofa Goëssa v najnovejšem času, katero postopanje je popolnoma v smislu političnega »haudegna«, viteza Schwarzja.

Prava vladarja na Primorskem sta ta dva uradnika. Oba sta stara zaveznika laške stranke in neizprosna nasprotnika slovenskih in hrvatskih političnih prizadevanj. Moralno odgovornost nosi seveda grof Goëss sam, in moralna odgovornost za vse, kar se godi na Primorskem, pada vzlje temu tudi na osrednjo vlado in osebno na ministrskega predsednika grofa Thuna. Slovenski poslanci se bodo na obračunanju držali grofa Goëssa, ali pri tem ne smejo pozabiti gospodov Schwarzja in Jettmarja, ki sta na več kriva namestnikovega postopanja proti slovenskemu in hrvatskemu narodu na Primorskem. To je toliko bolj potrebno, ker je značaj teh dveh mož, zlasti viteza Schwarzja, tak, da bodeta vedno ruvala proti slovanski stranki, dokler bodeta imela količkaj prilike.

V obče so ta izvajanja prav tikom resnice, ali vsa resnica vendar ni v njih. Zato trebajo poplunjenja. Res je, da je grof Goëss kakor politik in diplomat bolj svobodne narave sin nego pa diplomat; res je, da so se za časa njegovega namestnikovanja razmere poojstrile do skrajnosti; res je, da sta si svetovalec Schwarz in Jettmar nabrala lep venec »zaslug« v nasprotovanju Slovincem in Hrvatom — zlasti o zadnjeimenovanem so naši računali povsem na čistem, in vemo, da dotlej, dokler bo imel on glas v kapiteljnu namestniškem, ne smemo pričakovati ničesar, ali absolutno ničesar dobrega — ali na drugi strani je zopet res, da na centralni vladi je veliko veliko več krivde, nego si — na nas vsaj napravlja njegova pisava tak utis — domišlja gospod člankar »Slov. Narod«; res je, da Schwarz in Jettmar nista edina kriva na tem, kar trpimo mi, ampak da so nam blizu vsi taki »prijatelji«: tako

oni, ki poslušajo na namestništvu, kakor oni, ki — prihajajo na namestništvo!!

Jasno nam mora torej biti: kar se dogaja, odgovarja individualnosti grofa Goëssa, a marsikaj bi se vendar ne zgodilo, ako bi ne bilo svetovalecev na namestništvu in dobrih prijateljev izven namestništva, in marsikaj bi se ne zgodilo, ako bi Dunaj ne hotel tako!!

Položaj na Primorskem in naši zavezniki. »Der Süden« piše v svoji zadnji številki od 1. t. m.: Kdor hoče imeti pravo sliko o trpljenju slovensko-hrvatskega ljudstva, tega opozarjamo, naj čita v Trstu izhajajočo »Edinost«, ki je kakor glasilo političnega društva istega imena postala najenergičnejša in najzilavejša braniteljica pravic tega kruto tlačenegega plemena! Ta list je vedno podpiral večino zbornice poslancev ter pritrjal načelom iste, zlasti glede narodne enakopravnosti avstrijskih plemen. Pričakovati bi bilo torej, da bodo v nje opravičenem prizadevanju podpirali »Edinost« vsi oni listi, ki trde, da zastopajo načela večine. To pričakovanje pa se ne uresničuje niti v nekaterih vodilnih glasilih desnice. Mesto da bi se na vseh črtah potegnili za tlačene Hrvate in Slovence, jemljejo v »Edinosti« še v zlo, ker tako brezobzirno razkriva vse slučaje krivice in zahteva tudi za Hrvate in Slovence narodno enakopravnost, zajamčeno v ustavnih zakonih. K ogorčenju radi krivice, katero se postopa žnjimi od strani državnih oblasti, se pridružuje v sreih Slovencev vsled tega še bolj na tem, da jim krvni sorodniki in zavezniki nočejo pomagati v njih boju za ekzistenco in da se indirektno celo postavljajo na stran tlačiteljev. Lahko si je misliti, kako to deluje na vse plasti prebivalstva. Žalost na tem je splošna.

K položaju. V tem soglašajo pač vsa menjenja, da je baron Chlumetzky v avdičenejši pred cesarjem prevzel neko nalogo v razrešenje sedanje krize. Ali v čem da sestoji ta naloga — na to stran čujemo le ugibanja. Ali naj se pod sedanjim ministerstvom — izvzemši seveda dr. a Kaizla, čegar odstop bi bil neizogiben v tem slučaju — del dosedanje opozicije priklopil k novi večini, katera naj bi odpravila jezikovne naredbe? Ali naj odstopi vse ministerstvo in se umakne drugemu, ki naj bi izvršilo to nalogo? Ali naj pride kako takozvano »nevtrarno« ministerstvo? Ali naj pride nemško liberalno ministerstvo z istim Chlumetzkyim na čelu? Vse to so vprašanja, o katerih se zdi, da so v obsežju možnosti.

»Politiki« brzojavljajo sicer z Dunaja, da ni nič resnice na tem, da hoče vlada odpraviti jezikovne naredbe in izdati jezikovni zakon na podlagi § 14. Ali s tem zatrdilom bi bilo odstranjeno le jedno, prvo, gornjih vprašanj. A tudi na uvodnom mestu se trudi staročeški list da bi dokazal, da se ne treba bati pred »belo« ženo, ki plaši sedaj; tako imenuje namreč Chlumetzkega.

Kako naj bi prišlo do takega preobrata? Z obstruiranjem volitev v delegacije? S tem bi ustvarili najnevarnejši preudarec; s tem bi revolto razširili na polje državne politike. Denimo, da bi Chlumetzky na ta način res prišel na krmilo. O prihodnjih volitvah bi se češka obstrukcija poslužila istega sredstva in Chlumetzkega bi v hipu porušilo isto orožje, s katerim je on porušil Thuna! In denimo dalje, da bi odpravil jezikovne naredbe. Kaj bi dosegel s tem? To, da bi imel proti sebi razjarjeni češki narod in — nemške radikalee. Kajti toliko je gotovo, da so radikaleem jezikovne naredbe le pretveza in da njim namere segajo veliko dalje, namere, katerim bi Chlumetzky ne mogel ustreči. — In nemški konservativci?! Ti bi bili morda bolj v rezervi, toda le dotlej, dokler se ne bi dotaknil njih šolsko-in cerkveno-političnih načel. Če bi pa hotel tako, bi se pa zameril svojim prijateljem — liberalcem. Ni dvoma, da bi ti poslednji zahtevali tudi, da ostreje nastopi proti antisemitom. A čim bi storil to, bi imel proti sebi tudi te vroče politike. Slednjič so socijalni demokratje nepreračunljiv element. Na podlagi vseh teh pomislekov ne veruje staročeški list, da bi bilo srčne želje nemških liberalcev že tako blizu svojem uresničenju. A tudi če bi bile — mčni — ne bi nas posebno vznemirjalo. Morda bi bilo celo dobro, ako bi se na tak način izrabil in onemogočil še zadnji mož, ki ga imajo še liberalci na razpolago ravno v osebi Chlumetzkega.

Vrhu tega pa prilivajo danes iz Budimpešte in z Dunaja vode v liberalno vino, zatrjeva, da so vse kombinacije, ki so se plele o obisku Chlumetzkega pri Szellu, neosnovane in da prihod tega poslednjega na Dunaj ni v nikaki zvezi z misijo Chlumetzkega.

Za nas Jugoslovane ne treba nikakega ugibanja, kje nam je mesto, naj se že stvari zasudejo tako ali tako. Slovani smo — s tem nam je tudi dana direktiva. Toda o tem drugikrat.

Domače vesti.

Imenovanje. Predsedništvo primorskega finančnega ravnateljstva je imenovalo davkarjema v IX. razredu Petra Biondi in Petra Stabile; davčnima kontrolorjema Frana Kavčiča in Rudolfa Zuna; davčnim oficijalom v X. razredu Mihaela Andrejčiča; davčnima pristavoma v XI. razredu Paskala pl. Bosizio in Ivana Lavrieha.

Nekdaj in sedaj. (Dopis iz okolice). Spominjam se vzklika priprostega okoličana. Godba 87. pešpolka je svirala v »Bosehettu« znano: »Lassé pur che in canti«. — Navzoči okoličan je vskliknil: »Ko smo korakali v Bosno, godli so nam: »Naprej zastava Slave« — sedaj nam plačujemo pa tako».

Bilo je v času, ko so imeli okoličani še svojo narodno stražo. V mestu bi bila gotovo izbruhnila ustaja, da ni bilo okoličanov, ki so jo zadušili. Za to njih delo so dobili sledeče plačilo: Odstrani državne uprave, katero so branili, se jim je reklo z visokega mesta: »Zakaj niste dobri z gospodi v mestu; ko bi bili dobri, bi ne bilo takega sovražstva«. — Kako so te besede poparile okoličane, kako žalostno so odšli z onega mesta, kjer so gotovo pričakovali pohvale in odlikovanja, to vse je še v živem spominu starejših okoličanov.

Od strani mesta pa so si okoličani nakopali smrtno sovražstvo, kajti okoličani so največ napotje uresničenju znanih idejlov laške gospode.

Na jedni strani je bila okoličanom gr. ja — na drugi strani pa smrtno sovražstvo.

Da je to uplivalo močno na okoličane, tega ni treba omenjati. Do zgorej imenovanih dogodkov je imela država v okoličanih najmočnejšo zaslonbo. Država je do onih časov podpirala okoličane, ker je vedela: kakoršnje sree kaže država za okoličane, tako sree bodo imeli okoličani za državo. Sama pokojna cesarica Elizabeta, katero je umoril človek iz blaženega kraljestva, je podarila okoličanski trobojnice krassen trak.

Od zgorej imenovanih dogodkov sem se je postopanje nasproti okoličanom temeljito spremenilo. Državniki avstrijski so pozabili na zvestega okoličanskega sina. Dan za dnem mu ukazujejo, naj bo dober, — laška stranka ga pa davi — ga duši, da bi jej ne mogel biti več nadležen, da bi je ne mogel več motiti, ko pride tisti dan »odrešenja«.

Ne pretiravam! Gospodarsko je okoličan že skoraj uničen. Davek na grozdje in drugi davki na zemljišča, oddajanje del ptujeem, Lahom, vse to meri na to, da bi bil okoličan najprej gospodarski uničen in ko bo doseženo to — z Bogom okolie! Gospod v mestu je 10 let svoboden vsakega davka, ako je sezidal palačo, ako pa hoče okoličan obnoviti po trtni uši uničeni vinograd, pa je že davek na prvo jagodo, ki se je prikazala na trti. Da bi laška gospoda za 10 let osvobodila kmetovalec vsacega davka tudi na obnovljenih vinogradih, tega nas Bog varuj! Kje bi potem jemali denar za demonstracije proti — okoličanom?!

Gospodarske razmere v okolici so tužne, pretužne! Od nobene strani ne ganejo niti z mazincem, da bi pomagali okoličanu na gospodarskem polju. Navezan je popolnoma sam na-se. Od tam, od koder bi mu morala priti pomoč, prihajajo mu udarec za udarec, davek za davkom, kazen za kaznijo, zaničevanje za zaničevanjem, proganjanje za proganjanjem in včasih — dobri nasveti: naj bo dober!

Slušal sem vsklik uglednega okoličana, katerega vzklika pa nočem ponoviti tu. Ali to rečem, da bi se zgrozili mogočni vladni gospodje, ako bi čuli ta vsklik in bi izvedeli, kam tira nesrečni zistem na Primorskem to lojalno slovensko ljudstvo po okolici!!

Okoličan je prepričan do dna duše, da ga laška gospoda sovražijo, prepričan je, da ga sovra-

žijo v prvi vrsti radi tega, ker je vsikdar vršil svojo patrijotično dolžnost, da se laški gospodi niso mogle izpolniti želje združenja z Italijo. Poldo Mauroner je bil v Italiji pod Garibaldijevo zastavo in da bi se bila uresničila želja, katero je nosil ta mož v sreči, boril se je z Garibaldijem proti sovražnikom Italije. In sovražnik Italije je bila takrat Avstrija! Kako ljubijo okoličani bivšega Garibaldinca, dokazali so svečano o zadnjih državnozbornih volitvah. Kako mora torej delovati na patrijotični čut okoličanov, ako vidijo, kako se visoki gospodje s takim možem vozijo po okolici!! Ako ti visoki gospodje poznajo okoličane, ako poznajo Mauronerja, ako vedo, da razburi okoličane, ko jih zagledajo v taki družbi, ako vedo, pravim — in misliti si moram, da taki gospodje vedó tudi kaj takega — ako so torej vedeli, da Mauronerjeva družba ni baš taka, da bi povzdigala patrijotični čut najzvestejših sinov Avstrije — potem ne bo krivda na okoličanu, ako začne misliti:

«Zvest sem bil, kri bi bil preli za državo, a gospodje me ne marajo!» Okoličan ne bo kriv, ako mu nastane apatija in resignacija, kjer je bil popred ogenj navdušenja, ko mu govore tudi od imenitne strani:

«Bodite dobri, Trst je talijanski in okolica zna talijanski!»

«Piccolo» in morala. Že zadnjič (o priliki vprašanja o natakarijah) smo dejali, da brezpozorno pritrjujemo oblastim, ako so ukrenile kaj, kar je potrebno iz ozirov pravosti. Tudi naš prijatelj z lesnega trga igra to pot ulogo misijonarja, propovednika morale. Čudno, zelo čudno! Isti «Piccolo», ki v svojih oglasih vzbuja vse slabe strasti, isti «Piccolo», ki obdaja razne samomere in ljubavne spletke s tako prijetno romantiko, da človeka kar mika v propad razkošnosti in neznane — «nirvane», — isti «Piccolo» se je postavil o vprašanju glede natakarije na stališče moralista. Čestitali bi »Malčku« na tem preobratu, kajti čas je že, da bi se poboljšal, ko bi ne vedeli, zakaj cedi iz vseh svojih rešet moralne slin! Opozorjamo namreč na dejstvo, da so natakarije, ki so prišle ob kruh, »tujke«: Nemke in Slovenke! In «Piccolo» je zbral vso hinavščino svojega srea, da pod krinko morale udriha po členih druge narodnosti, da s plaščem «liberalne» etike zakriva svojo narodno mržnjo. To je bistvo najnovejšega moralista!

Iz Italijanskega tabora. «V brlogu je nastal nemir» — zaradi nekkih osebnih reči med gg. Camberjem in velikaši progressove stranke, katere osebnosti pa nas ne zanimajo prav čisto nič. Zanimivo pa je za slavno laško kulturo značilno je to, kako si preté eden drugemu. G. Camber n. pr. preti v zadnji številki »Lavora« izrečno, da bo dra. Veneziana in dra. Reiserja, ako mu v 8 dneh ne dasta zadoščenja, javno traktiral s sunki v tisti del njiju žlahtnih teles, katerega mi barbarski Slovenci v olikani družbi — ne imenujemo!!

Iz Višnjana nam pišejo: Proti razpustu občinskega zastopa je hrvatska stranka uročila utok na ministerstvo za notranje stvari. Pa smo res radovedni, da-li bodo temeljiti razlogi tega utoka vzeti v poštev in kedar in kako se stvar reši!! — Italijanska fakinaža noče nehati z insultiranjem Hrvatov. To ni častno za občinskega upravitelja, postavljenega od vlade, da nima toliko moči, da bi napravil malo reda. Kar se dogaja tu, je že skrajno divjaštvo in je skrajni čas, da se temu stori konec. Za posledice bo odgovarjal novi upravitelj, kajti vse, kar zna ta mož, je, da odbija hrvatske uloge. Ali zapomni naj si, da tudi zanj velja rek: Svaka sila do vremena!!

Prodano meso. Pišejo nam: Ko smo se včeraj, gredé proti sv. Ani, razgovarjali o napredku naše narodne stvari v tem okraju in baš ko smo že od daleč zagledali cel gojzd narodnih in državnih zastav na vrtu, kjer se je vršila veselica »Slave«, smo v istem času zagledali pred sabo tolpo kakih sedem mladeničev — okoličanov (vsaj po opravi smo sodili tako), ki so nam nasproti kručili »Patrijo v rešet«!!!

Kasneje se nam je povedalo, da so ti junaki prišli sem od veselčnih prostorov! To so pravi odpadniki, ali junaki pa niso, kajti pred nami je šla večja družba naših, pred katero si ti Mauronerjevi junaki — niso upali izzivati!

Bog daj norem pamet! je vskliknil nekdo in tako vsklikamo tudi mi!

Na mestu veselice smo videli tudi poštenih Italijanov, ki so se pošteno veselili, mej tem kose naši odpadniki drzno izzivati nas na naših tleh! Sram jih bilo!

«Del. podp. društva» je podaril g. Leont Mihajlovič gld. 2, ker se ni mogel udeležiti veselice dne 27. avgusta.

Za zastavo pevskega društva „Kolo“ je podaril g. Cvek 1 K.

Kdo je „vreden“, kdo „nevreden“? Splitsko »Jedinstvo« meni: V Trstu se je dogodilo marsikaj, kar ne služi v ponos italijanski večini mestnega zbora; od žalostno sklenjenih pogodb doli do poneverjenja — vsacega imamo po malo. Italijanski listi seveda molče, kolikor morejo.

Ko je bil izvoljen naš Nabergoj, uničili so to volitev, da-si je bila zakonita. Tega pa niso vedeli opravičiti drugače, nego s tem, da so rekli, da Nabergoj kakor oseba ni »vreden«, da bi sedel mej njimi. Sedaj pa vprašamo: ali so »vredni« izvestni člani večine... po vsem, kar se je dogodilo odkrilo in — zakrilo?!

Italijanski značaj našega mesta. Nekdo se je »Piccolovec« strašno zameril, ker je v zadnjem zvezku lista »Nuova Antologia« v članku »Una escursione in Croatia« (izlet na Hrvatsko) razkril svetu, da je propovedovanje oizključno italijanskem značaju Trsta — bajka. Ta »nekdo« ni nihče manjši nego drugi državni tajnik v vojnem ministerstvu v Rimu, general dal Verme, kateremu se zdi Reka bolj italijanska nego pa Trst. »Piccolo« se seveda zviija v bolečinah in zviijači. Ni čuda, pravi ta list, da je general dal Verme na tržaških ulicah slišal govoriti slovenski, kajti v mesto prihajo okoličani prodajati svojih pridelkov. Tudi to priznanje je nekaj. Veseli nas, da se slednjič vsaj okolici od te strani priznava slovenski značaj. Ako noče »Piccolo« videti tistih tisočev in tisočev Slovencev, ki stalno bivajo v mestu samem, ki — glasom statistike istega »Piccola« — samo v nemške ljudske šole pošiljajo kakih 600 otrok, — nič ne dé. Če jih ne vidi, morda jih bo v doglednem času — občutil.

O čudnih nazorih gospoda dra. Fabrizzija o taktosti meni »Slovenski Narod«: Ta namestniški funkcionar ima res jako čudne nazore. Po njegovem bi se domačini ne smeli ganiti, da bi se izletniki ne čutili provocirane. Toda šalo na stran.

Fabbrizzi je v svoji ulogi postopal le v zmislu vladajočega sistema. Če se hočejo Slovenci ganiti na svojih tleh, se jim to zabranjuje z ozirom na izletnike in tujce, če se pa hočejo ganiti tam, kjer imajo Iahi večino, se jim to zopet zabranjuje z ozirom na domačine.

Taka je pravica, ki so jo deležni Slovani na Primorskem!!

Kranjska kmetijska šola na Grmu pri Novemestu. V uradnem glasilu o. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske, to je v »Kmetovalcu«, kakor tudi v družih kranjskih listih čitamo, da se prične na kranjski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu prihodnje šolsko leto 1899-1900 s 4. novembrom tekočega leta. O tej priliki ne moremo si kaj, da bi naše primorske premožnejše napredne gospodarje prav priporočljivo opozarjali na to šolo, ki ima v bežečem šolskem letu, kakor vemo, 33 učencev iz vseh slovenskih pokrajin. Šola je popolnoma slovenska, vendar se v njej poučuje tudi nemščina, kakor predmet. Ona je popolna nižja kmetijska šola, to je taka, v kakoršni se učenci teoretično, posebno še praktično poučujejo v vseh kmetijskih predmetih, torej v vinogradstvu, kletarstvu, sadjarstvu, poljedelstvu, živinarstvu, kmetijskem knjigovodstvu, čebelarstvu itd. Razun tega se poučujejo njeni učenci tudi v vseh predmetih spodnje realke, kakor v krščanskem nauku, stilistiki, aritmetiki, geometriji, kemiji, fiziki, naravoslovju, zemljepisju, risanju stavbenih načrtov ter strojev in v petju. Učenci so preskrbljeni v šoli z hrano, stanovanjem, perilom. Posebno pozornost polaga pa njeno vodstvo še na to, da se učenci tudi v obče pošteno krščansko izgujujejo ter privadijo varčnosti.

Za hrano in stanovanje plača vsaki učenec po 30 kr. na dan, in za obedve leti pouka 40 for. šolnine. Učenci, ki so z dobrim vspehom dovršili to šolo in so ostali potem doma na lastnem gospodarstvu, uživajo pravico do le dveletne vojaške prezentne službe.

Ker se je na tej šoli izšolalo, kolikor nam znano, že dosti goriških, kraških ter istrskih mladeničev, o katerih gre jeden glas, da se zdaj doma prav hvalevredno pečajo z gospodarstvom, priporočamo jo kar najtopleje. Vsaki tak gospodar naj pošlje svojega gospodarstvu namenjenega sina na Grm in pač nikdar ne bo obžaloval tega koraka.

Natanjčnejša pojasnila o pogojih sprejema učencev itd. poda gotovo z radostjo vodstvo šole samo.

Vzgojišče za deklece (internat) čč. šolskih sester v »Narodni šoli« družbe sv. Cirila in Metoda v Št. Rupertu pri Velikoven se priporoča p. n. slovenskim starišem. — V hiši je trirazredna ljska šola; v njej se posebno goje ženska ročna dela. Šolsko leto se začne dne 16. vinotoka t. l. Oglasila naj se blagovolijo vpsolati do konca meseca kimovca čč. šolskim sestram v Št. Rupertu pri Velikoven.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Trobojnica in capovilla. Pišejo nam: O zadnji »šagri« v Šklednju so tamošnji mladenči kakor podvzetniki plesa napravili navadno koledo z godbo po vasi in o tej priložnosti razobesili tudi slovensko trobojnico. Ko je pa g. Capovilla to zapazil, zadril se je na dotične mladeniče z vsakovrstnimi opazkami in ukori, posebno je pa povdarjal, kaj porečejo gg. iz Trsta, ko zagledajo rusko bandiero! Zahteval je na odstranitev tiste zastave, kar so tudi storili. Zato pa so tudi od nekih zavednih vaščanov odšli s praznim žepom, a g. J. G. B. je pa, kakor najzavednejši, namenjeni gld. daroval družbi sv. Cirila in Metoda v Trstu. Bog dal mnogo posnemovalcev!

Brezplačne brzojavke. Trgovinsko ministerstvo je odločilo v sporazumljenju z železniškim ministrom, da se imajo brzojavke, s katerimi se prosi pomoči o požarih, sprejemati svobodno vsake pristojbine. O velikih požarih morajo železnice staviti brezplačno na razpolago posebne vlake za prevoz gasilcev in gasilnega orodja.

Iz maščevanja. 33-letni dninar Ivan Uleigrai je zadnjo soboto napadel Petra Battistutto ter ga s krivcem nevarno raul na dveh mestih vrátil. To se je zgodilo iz maščevanja za grdo ravnanje, pod katerim je trpil Uleigrai v vojaški službi, kjer mu je bil Battistutta desetnik. Napadalec pravi, da ga je Battistutta opetovano spominjal v razžaljih besedah udarcev, s katerimi se je v vojakih znašel nad svojim podložnikom. Uleigrai-a so aretirali, ranjenca pa spravili v bolnišnico.

Umrljivost v Trstu. Od nedelje dne 20. avgusta do včevši sobote 26. avg. je umrlo 42 oseb možkega in 39 ženskega spola, skupaj 81 oseb, proti 98 v istem tednu lanskega leta. Od teh je bilo 24 v dobi do 1 leta, 10 do 5. leta, 2 do 20. leta, 5 do 30. leta, 6 do 40. leta, 15 do 60. leta, 15 do 80. leta, 4 v dobi čez 80. leto. Povprečna umrljivost je znašala 25:3 od tisoč. Jetika je povzročila smrt v 5, bolezn v sopilih v 2, škrlatica v 3, dávice v 0, hripavica v 0, legar v 1, enteritis v 0 slučaju.

Dražbe premičnin. V torek, dne 4. septembra ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici Amalia št. 2, prihranjevalno ognjišče in dragocenosti; v ulici Corso št. 1, galanterije; v ulici della Zonta št. 6, jedna blagajna in pisalni stroj; na Proseku št. 68, tele in seno; v ulici Manzoni št. 3, hišna oprava; v ulici Amalia št. 10, hišna oprava; v Sv. Križu št. 152 ob 12. uri, hišna oprava.

Loterijske številke izžrekané dne 2. t. m.:

Duaaj	49	75	53	81	56.
Gradec	11	20	7	23	69.
Inomost	72	35	56	12	90.

Različne vesti.

Rimsko gledališče. V Turinu so o kopanju temelja za neko palačo našli ostanke amfiteatra iz dobe Rimljanov.

Parnika sta trčila. Ponoči 31. m. m. sta trčila v kanalu, ki veže Amsterdam se severnim morjem, dva manjša parnika eden ob drugem. Eden se je potopil. Devet oseb, med njimi dve ženi in štirje otroci, je utonilo.

Rop 15-letnega dekleta. Neznani zločinci so v Krakovu zadnjo nedeljo ugrabili mlado krasotico

Marijo B., ko se je vračala iz cerkve ter jo potlačili v kočijo in odpeljali. R. darstvo še ni moglo najti sledi zločincem. Dekličini reditelji so dobili pisma, v katerih piše hčerka, da se ji godi dobro ter da se ne povrne več na dom. Očividno pa so ta pisma ponarejena ali pisana pod pritiskom in žugneam.

Zločin. Z Dunaja javljajo dne 2. t. m.: Udovo odvetnika Prossinagga, Marijo, so našli umorjeno v stanovanju nje brata, odvetnika dr. Schiessla. Glava ji je bila prestreljena na treh krajih. Dr. Schiessla, ki je brzkone morilec svoje sestre, so našli mrtvega v nekem tunelu blizu Dunaja. Ustrelil se je iz revolverja. Truplo je ležalo na železniški progi, kjer ga je vlak strašno razmesaril. Dr. Schiessl je bil v ponesrečenih špekulacijah zapravlil vse svoje in premoženje svoje sestre. Poslednja mu je bila posodila okoli 100.000 gld.

Nesreče v rudniku. Glasom brzojavke iz Johannesburga je o povodnji v bakrenem rudniku Besshi-Thihoku 600 oseb zgubilo življenje.

Nov učni zavod. S prihodnjim šolskim letom 1899/1900 se odpre v Lince v zvezi s tamošnjo trgovinsko akademijo oddelek za železniško strokovno izobrazbo. To je prva železniška akademija na svetu.

Delavsko gibanje. V Budimpešti so stavci tiskarne Leygrady zaradi slabih zdravstvenih razmer v tiskarni stopili v štrajk.

Tudi v Parizu štrajkujejo tiskarji.

Narodno gospodarstvo.

Prejeli smo in objavljamo:

Slovenci!

Meseca marca smo Vam poslali poziv za udeležbo na ustanovitvi »Kreditne banke« v Ljubljani kakor delniška družba.

Med tem se je oglasilo veliko število najuglednejših mož, ki hočejo podpirati stvar, tako, da smo meseca junija vložili prošnjo na ministerstvo za podelitev koncesije. V tej prošnji smo ponavljali to, kar smo poudarjali v pozivu in dokazali ne le nujno potrebo kreditne banke, ampak tudi rentabilnosta.

To prošnjo so podpisali naslednji gospodje: Gorup Kornelij, brodogradnik v Trstu, Hočevan Matija, veleposestnik in poštar v Velikih Laščah, Dečman Anton, Drelse Avg., tovarnar, dr. Ferjančič, župan Iv. Hribar, dr. Hudnik, Jeuniker Ernst, Kauschegg Karel, Leustek Milan, Lininger Joh., dr. Mosché, ces. kr. svetnik Iv. Murnik, Plantan Ivan, dr. Tavčar, dr. Tekavčič, Veršec Maks, vsi v Ljubljani.

Pričakujemo v kratkem ugodne rešitve. Vender s podelitvijo koncesije banka še ni gotova, temveč se mora dati protokolirati na trgovskem sodišču in potem se sme še le konstituirati, toda to še le po izkazu, da je ves delniški kapital popolno vplačan. Seveda zamore vplačati ves delniški kapital eden zgoraj imenovanih, ali pa da ustanovni odbor vse delnice izroči kakšni banki v emisijo. Ne eno, ne drugo ne sodi, ker na delniških podjetjih govori le kapital in naš namen ni, da bi vse zjedini v eni roki, temveč vsaki delničar naj ima besedo, — drugo pa stane preveč.

Zatorej smo se odločili ustanoviti popolnoma neodvisen denarni zavod »Glavno slovensko hranilnico in posojilnico«, ki ima namen zbrati potrebni akcijski kapital za »Kreditno banko«. Ta že ustanovljena in na trgovskem sodišču tudi registrirana hranilnica in posojilnica bo pa tudi opravljala one hranilnične in posojilnične kupčije, katere banka kakor taka ne opravlja in slednjič bode služila našim posojilnicam kakor centrala za denarni promet. Vse to je tako v obče znano važno, da Vam ni treba omenjati še posebej.

Podpirajmo torej vsi Slovenci to važno podjetje z našim splošnim pristopom in poslužite se v to svrhu priložene pristopnice in položnice.

Glavni deleži so po 100 gld. in poslovni po 10 gld. Dne 6. t. m. ob 3. uri popoldne bo ustanovni občni zbor, na katerem se izvoli upravni svet in nadzorstvo iz med členov, ki pristopijo do tega dne.

Za ustanovni odbor:

Dr. Hudnik.

O Levčevem »pravopisu«.

(Dalje.)

Edinski orodnik ženskih a-debel na -oj v samostavnih in pridevnih pa je popolnoma praviljen, upravičen in zato tudi knjižen, saj ga rabi slovenski narod ne le po vinorodnem Štajerji, nego tudi v Belikrajni; in g. profesor se zelo moti, ako misli, da je ta orodnik upravičen le v pesmih radi stika (rime), — o ne, upravičen je in književen tudi v priprostem slogu (prozi); zlasti kedar rabimo orodnik brez predloga, upotrebljujemo takovo njegovo obliko, da ne nastane dvoumja s tožilnikom, n. pr. Slovanski narodi, združeni, podpti in ojačeni ruskoj armadoj, bili so rešitelji Avstriji.

Izvezeti so samostavniki na -lja, -nja, n. p. volja, želja, gonja... radi -jota v končnem zlogu, tore nemoremo reči: voljoj, željoj, gonjoj... nego orodnik je tožilniku sličen in ga rabimo vselej s predlogom; če pa ima pridevnik, onda oblikujemo pridevnik na -oj in orodnik rabimo brez predloga, n. p. resnoj voljo, blagoj željo, gerdoj gonjo...

Sicer pa je g. profesor nekoliko sam sebi v protislovju s točko 262., kjer takov orodnik v osebnem zaimku priznava.

Takov orodnik ni štajerski, nego slovenski! in čemu naj bi ga izključevali iz knjige, tudi če bi ga govorili samo štajerski Slovenci? — Ej, mili moj, da bi Ti čul, kako krasno golči štajerski Sloven na Pohorji, po tihih dravinjskih dolih, po širnem rodovitnem dravskem polji in vinorodnih Halozah do varaždinske Vinice, po mičnjoznih Slovenskih Goricah do ravnega Medjimurja, — da bi Ti čul to čisto krasno slovensko govorico, divil bi se ves očaran! In tako pristno krasno slovensko slovensko govorico naj bi izobčevali iz naše knjige?! — Ne, nikdar ne. —

Točka 201. — Kar g. profesor v tej točki uči, je docela kriv nauk! — Možka osebna imena na -a sklanjamo jedino pravilno vzgledom ženskih a-debel, saj le tako sklanjanje je slovensko.

(Pride se.)

Brzojavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Zakupl 3. Cesar je bil ob 7. uri zjutraj navzoč na sveti maši, ki se je darovala v grajski kapeli. Potem je bil v gradu razgovor o dovršenih vajah. Cesar je izrekel svoje zadovoljstvo in hvalo vodstvu vaj. Po 11. uri se je cesar odpeljal v spremstvu nadvojvode Frana Ferdinanda.

Dunaj 3. Ministerski predsednik ogerski, pl. Szell, je došel sinoči na Dunaj.

Pariz 3. Listi trde, da sodba v pravdi Dreifus se ne izreče pred petkom ali soboto.

Pariz 3. Minoči noč je bil v ulici Chabrol popoln mir. Glasi se, da so zajeti še za osem dni preskrbljeni z živežem.

Pretorija 3. Odgovor vlade v Transvaalu na zadnjo brzojavko Chamberlaina se je sinoči izročil zastopniku Anglije. Čuje se, da izjavlja Transvaal, da bi bil pripravljen pogajati se z Anglijo na konferenci. Sedaj je torej nekoliko več nade, da se reši kriza.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL
Rafaella Italia
 TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in sprejemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih blagajni, po cenah, da se ni bati konkurence.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij
 od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
 Trg S. Giovanni hiš. št. 5 (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo!

Objava.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da odprem 7. septembra zopet gostilno v ulici Irene št. 1. — Točil bom vedno, kakor do sedaj, pristna naravna istrska, dalmatinska in vipavska vina. Pivo Steinfeldsko.

Točna postrežba in sveže jedi. Za običen obisk se priporoča udani

Fran Potočnik.

FILIJALKA
C. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda
 za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/4 %	30-dnevni odkaz 2 1/4 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/4 %
	6- " " 2 1/4 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stopijo nove obrestne takse v krepst z dnem 24. junija, 28. junija in odnosa 20. avgusta t. l. po dotičnih objavah.

Okrožni oddel.

V vredn. papirjih 2 1/4 % na vsako svoto. V napoleonih brez obrest

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropavo, Reko kako v Zagreb, Arad, Bieltz, Gablonz, Gradec, Sibirj, Inomostu Czovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez troškov.

Kupnja in prodaja

vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov proti odbitku 1 % provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predjmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vločki v pohranu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi. Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijan in v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

FILIJALKA
BANKE UNION
 V TRSTU

e peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posli, kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun ter jih brestuje:

Vrednostne papirje:

po 2 1/4 %	proti 5 dnevni odpovedi
" 2 1/4 %	" 12 " "
" 3 1/4 %	" 4 mesečni "
" 3 1/4 %	" 8 " "
" 3 1/4 %	" 1 letni "

Napoleone:

po 2 %	proti 20 dnevni odpovedi
" 2 1/4 %	" 40 " "
" 2 1/4 %	" 3 mesečni "
" 3 %	" 6 " "

Tako obrestovanje pisem o uplačilih velja od 25. oziroma 2. avgusta naprej.

b) Za giro-conto daje 2 1/4 % do vsakega zneska; izplačuje se do 20.000 gld. a cheque; za večje zneske treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajajo v posebni uložni knjižici.

c) Zaraduna se za vsako uplačilo obresti od dne uplačila in naj se je to zgodilo katero si bode uradnih ur. Sprejema za svoje conto-correntiste, inkase in račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj, Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne papirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti primerni proviziji.

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu
 zavaruje
 proti požarom, prevozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.:

Glavnica društva	gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje	" 13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju	" 1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju	" 49.465-07
Rezerva na razpolaganje	" 500.000—
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (A)	" 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti premianju kurzov, bilanca (B)	" 243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje	" 500.000—
Občna rezerva dobičkov	" 1.187.164-86

Urad ravnateljstva:
 Via Valdiriv št. 2, (v lastni hiši).